

Brüssel, 8.6.2018
COM(2018) 443 final

2018/0233 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega luuakse maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“

{SWD(2018) 323 final} - {SWD(2018) 324 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

2. mail 2018 võttis komisjon vastu ettepaneku järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2021–2027¹. Komisjon teeb ettepaneku koostada uus ja tänapäevane pikaajaline eelarve, mis on tihedalt seostatud 27-liikmelise liidu poliitiliste prioriteetidega. Kavandatav eelarve ühendab uusi vahendeid ja ajakohastatud programme, et tõhusalt saavutada liidu prioriteete. Nendest eeldustest lähtudes teeb komisjon nüüd ühtse turu, innovatsiooni ja digitaalvaldkonna rubriigi all ettepaneku uue programmi „Fiscalis“ kohta. See programm aitab parandada maksupoliitika elluviimist, sealhulgas halduskoostööd, ja toetada maksuasutuste tööd, nagu on kirjeldatud mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevale ettepanekule lisatud teatises².

Käesolevas õigusakti ettepanekus on kohaldamisajaks määratud 1. jaanuar 2021. Ettepanek esitatakse 27 liikmesriigile, sest 29. märtsil 2017. aastal sai Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigilt teate tema kavatsuse kohta astuda välja Euroopa Liidust ja Euratomist Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohaselt.

• Põhjused ja eesmärgid

Liit ja liikmesriikide maksuhaldurid kannatavad ikka veel ebapiisava suutlikkuse ja ebapiisava koostöö tõttu – nii ELi piires kui ka kolmandate riikidega – ning see takistab neil täitmast oma ülesandeid tõhusalt ja mõjusalt. Neil on vaja vastata kiirelt ja ühiselt uutele probleemidele, nagu maksupettused, maksudest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine, üleminek digitaaltehnoloogiale ja uued ärimudelid, ning samal ajal hoida piiriüleste tehingute tegemisel ära ebavajalikku halduskoormust kodanikele ja ettevõtetele. Need arengusuunad põhjustavad riikide maksuhaldurite toimimisele ja tulemuslikkusele pidevalt uusi väljakutseid. Seepärast on maksuhalduritel vaja paremaid ja uuenduslikke meetodeid, et täita oma põhiülesannet, milleks on maksude kogumine, mis täidab riikide ja kaudselt ka liidu eelarvet. Seepärast teeb komisjon ettepaneku Fiscalise programmi kohta, mis hõlmab vahendeid ja eelarvet, et toetada maksupoliitikat ning maksuhaldureid haldus- ja infotehnoloogiaalase suutlikkuse suurendamise meetmete ning operatiivse koostöö kaudu.

• Kooskõla kehtivate õigusnormidega

Käesolev ettepanek on kooskõlas komisjoni tegevuskavaga, mille eesmärk on kindlustada liidus õiglane ja tõhus maksusüsteem, et muu hulgas toetada liikmesriikide maksuhaldurite võimet koguda makse. Selle raamistiku põhjal vastu võetud mitme algatuse eesmärk on suurendada maksualast läbipaistvust ja tõhustada halduskoostööd muu hulgas asjakohase maksuteabe vahetamise kaudu. Fiscalise programmi käsitleva ettepanekuga pakutakse eelarvelisi ja muid vahendeid nende regulatiivsete sekkumiste toetamiseks ja elluviimiseks³.

¹ COM(2018) 322 final

² COM(2018) 321 final

³ Regulatiivsed sekkumised on muu hulgas järgmised:
nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1);
nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1);
nõukogu 2. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 389/2012 halduskoostöö kohta aktsiisimaksude valdkonnas (ELT L 359, 4.12.2012, lk 1);
nõukogu 16. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/24/EL vastastikuse abi kohta maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel (ELT L 84, 31.3.2010, lk 1).

Selle halduskoostöö oluline osa on asjakohased Euroopa elektroonilised süsteemid, mis võimaldavad liikmesriikide maksuasutustel vahetada teavet.

- **Kooskõla liidu muude tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on kooskõlas muude kavandatud ELi tegevusprogrammidega, millega taotletakse seonduvates pädevusvaldkondades sarnaseid eesmärgi, eelkõige järgmistega:

- tolliprogramm,⁴ millega toetatakse koostööd tollivaldkonnas;
- ELi pettustevastase võitluse programm,⁵ mille eesmärk on võidelda pettuste vastu, et kaitsta liidu finantshuve vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 325;
- ühtse turu programm,⁶ millega toetatakse ELi meetmeid, mille eesmärk on saavutada ühtse turu parem toimimine;
- reformide tugiprogramm,⁷ millega aidatakse konkreetsetel ELi riikidel luua tõhusamaid institutsioone, tugevamaid juhtimisraamistikke ja tulemuslikumaid ametiasutusi.

Peale selle võib IT-valdkonnas tekkida tõenäoliselt veelgi suurem koostoime mitmesuguste liidu algatustega, nagu digitaalse Euroopa programm,⁸ kõik programmid, mis kasutavad (olulisi) elektroonilisi süsteeme, Euroopa ühendamise rahastu (CEF) koostisosade korduskasutamine⁹, Euroopa koosvõimeraamistik,¹⁰ IKT standardimise töökava,¹¹ finantstehnoloogia tegevuskava,¹² programm „Euroopa horisont“,¹³ ELi plokiahela vaatluskeskus ja foorum¹⁴ ning muud pettuse ja küberturvalisuse riskidega seotud algatused.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Programmi „Fiscalis“ oluline osa on toetada liikmesriikide teabevahetust Euroopa Liidu maksustamisvaldkonnas tehtava halduskoostöö raames. Halduskoostööd käsitlevate asjakohaste liidu õigusaktidega on ette nähtud, et liikmesriigid kasutavad Euroopa elektroonilisi süsteeme. Käesolevas ettepanekus täpsustatakse, et komisjon ja liikmesriigid tagavad, et IV peatükis nimetatud Euroopa elektroonilised süsteemid on piisaval määral välja arendatud ja kasutusel. Seoses sellega on käesoleva ettepanekuga nähtud ette, et nad kooskõlastavad korrapäraselt oma vastavaid sekkumisi ja lepivad kokku kõikides vajalikes aspektides, et tagada Euroopa elektrooniliste süsteemide töökindlus, omavaheline ühendatus ning pidev täiustamine. Lisaks on sätestatud ülesanded ja vastutused, mis nad peavad endale võtma, et koordineerida Euroopa elektrooniliste süsteemide ühiste ja riiklike komponentide loomist ja toimimist, et tagada nende töökindlus, omavaheline ühendatus ja pidev täiustamine.

⁴ COM(2018) 442

⁵ COM(2018) 386

⁶ COM(2018) 441

⁷ COM(2018) 391

⁸ COM(2018) 434

⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/european-commission-launches-eu-blockchain-observatory-and-forum>

¹⁰ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/CEF+Digital+Home>

¹¹ COM(2017) 134

¹² https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en

¹³ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/fintech_en#action-plan

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/designing-next-research-and-innovation-framework-programme/what-shapes-next-framework-programme_en

Need programmi IT-suutlikkuse suurendamise aspektid koos muude halduslase suutlikkuse suurendamise aspektidega aitavad kaasa siseturu parema toimimise saavutamisele ning seega õigustavad seda, et programm põhineb ELi toimimise lepingu artiklil 114.

Kavandatud programmiga „Fiscalis“ luuakse mehhanismid ja vahendid ning tagatakse vajalik rahastamine maksupoliitika toetamiseks ning maksuasutuste koostöö parandamiseks. Kavandatav meede hõlmab muu hulgas koosolekuid ja sarnaseid ajutisi üritusi, projektipõhist struktureeritud koostööd ning inimeste pädevust ja suutlikkust suurendavaid meetmeid, kus liikmesriigid ja nende ametnikud saavad vabatahtlikult osaleda. Nende meetmete üldeesmärk on tugevdada halduskoostööd ja suurendada liikmesriikide maksustamisalast haldussuutlikkust, mis annab aluse ELi toimimise lepingu artikli 197 kasutamiseks.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi maksueesmärged, milleks on võidelda maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu, suurendada maksustamisalast õiglust ja läbipaistvust ning toetada ühtse turu toimimist ja konkurentsivõimet, ei ole liikmesriikidel võimalik üksi saavutada. Et neid eesmärged saavutada ja lahendada kõiki seonduvaid väljakutseid, on vaja ühiseid reegleid ning liikmesriikide maksuhaldurite vahelist kooskõlastamist ja koostööd.

Nii suurel määral koostööd ja kooskõlastamist on võimalik saavutada ainult keskse meetodi abil ja kõige paremini liidu tasandil. Fiscalise meetmed on kulutõhusamad, kui oleks igal osaleval riigil luua kahe- või mitmepoolsetel alustel eraldi koostööraamistikud ja arendada välja riiklikud IT-lahendused riikidevaheliste probleemide jaoks. Lisaks võimaldavad Fiscalise meetmed ja koostöömehhanismid süvendada märkimisväärselt liikmesriikide maksuhaldurite vahelist vastastikust usaldust, mis on vajalik ELi maksusüsteemide sujuvaks koostööks ja koostöömiseks ühtsel turul.

Eeltoodut arvesse võttes, suunab programm „Fiscalis“ ELi sekkumise tõhusate halduskoostöö mehhanismide (ja hädavajalike IT-vahendite) loomisse, mille eesmärk on pakkuda riikide maksuhalduritele tõhusamaid vahendeid maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu võitlemiseks ning ühtlasi suurendada kaudselt maksumaksjate maksukuulekust.

- **Proportsionaalsus**

Valdav osa kavandatavast eelarvest läheb IT-suutlikkuse suurendamise meetmete jaoks. Valitud lähenemisviisi aluseks on Euroopa elektrooniliste süsteemide ülesehitamine ühiste ja riiklike komponentide kombineerimise teel. Seda on eelistatud täielikult tsentraliseeritud IT-struktuurile, kuna selle puhul jääb vastutus eelarve eest osaliselt liikmesriikidele, kes arendavad riigi tasandil välja riiklikud IT-komponendid, võttes arvesse ka riiklike eelistusi, nõudeid ja piiranguid. Siseturu jaoks vajalikku koostegutsemisvõimet ja omavahelist ühendatust tõhustatakse seega proportsionaalsel viisil.

- **Vahendi valik**

ELi sekkumine rahastamisprogrammi kaudu on asjakohane. Programmi „Fiscalis 2020“ jätkuprogramm on komisjoni poolt kavandatud määrusena.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide tagasisivaateline hindamine või toimivuse kontroll**

Käesolevas ettepanekus võetakse arvesse programmi „Fiscalis 2013“ lõpphindamise soovitusi ja programmi „Fiscalis 2020“ praegu toimuva vahehindamise esialgseid tulemusi. Need

viitavad sellele, et programm loob palju ELi lisaväärtust, suurendades usaldust ja soodustades tihedat koostööd nii liikmesriikide vahel kui ka teiste osalevate riikidega (kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid). Lisaks lihtsustab programm ELi õigusaktide elluviimist ja suurendab tõhusust (ressursside ühendamise kaudu) eelkõige IT-süsteemide valdkonnas (kus ELi sekkumine toob kaasa mastaabisäästu ja väiksemad arenduskulud) ning koolitusmoodulites (on teatatud, et ELi sekkumine säästab mõningates ametiasutustes aega ja raha). Lisaks on osalejad teatanud suurest ja kasvavast huvist ühiste tegevuste vastu (eelkõige tööalased külastused, seminarid ja õpikojad), mis on tõhusad vahendid, mis aitavad tugevdada koostööd ja muudavad paremaks maksuasutustevahelise teabevahetuse. Seoses programmiga „Fiscalis 2020“ nähakse eksperdirühmade kasutuselevõttu võimsa vahendina, millega tihendada koostööd (piirkondlikul ja temaatilisel alusel), arvestades nende erilist rahastamiskorda ja operatiivset struktuuri. Mõned osalejad tõid välja võimaluse suurendada rahalisi vahendeid kõnealuste haldusala suutlikkuse suurendamise meetmete jaoks.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon tellis järelehindamise toetamiseks välisuuringu, mis hõlmas sihtotstarbelisi konsultatsioone, et koguda laiemalt kõikide sidusrühmade seisukohti. Arvestades kõnealuse programmi konkreetset tegevusulatust (maksuhaldurid on ainsad otsesed abisaajad), keskenduti nende konsultatsioonidega maksuhalduritele, kasutades arutelusid projektirühmades, külaskäike liikmesriikidesse, juhtumiuuringuid ja sihtotstarbelisi uuringuid. Neid tegevusi täiendasid küsitlused ettevõtjate ühendustega, mittetulundusühendustega ja teadlastega ning samuti programmis „Fiscalis 2020“ osalejatega, nõustajatega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega (nt Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga).

Välisuuringu tegemisel ja sellega seotud konsulteerimise käigus leidis kinnitust, et maksuhaldureid on ees ootamas keerulised ajad ning et vaja on edasipüüdlikku programmi, mis rajaneb kahele põhimõõtlele: ühelt poolt (IT- ja inimeste) suutlikkuse suurendamist ja koostööd käsitlevate meetmete jätkuv võtmine ja tõhustamine, et tagada ELi ja riiklike maksueeskirjade nõuetekohane rakendamine, ning teiselt poolt tõhusam operatiivkoostöö ja parem uuenduslike lahenduste kasutamine.

Korraldati avalik konsultatsioon teemal „ELi rahalised vahendid investeringute, teadusuuringute ja innovatsiooni, VKEd ja ühtse turu valdkonnas“. Konsultatsiooni käigus koguti kodanike seisukohti muu hulgas poliitiliste väljakutsete ja ELi sekkumise vajaduse kohta maksustamise valdkonnas.

- **Väliseksperdid**

Komisjon tellis välisuuringu, et hankida eelhindamise toetamiseks kvantitatiivset ja kvalitatiivset teavet. Selle uuringu eesmärk oli teha kindlaks peamised maksustamisvaldkonda mõjutavad tegurid peale 2020. aastat ning liikmesriikide maksuhaldurite probleemid, mida võiks lahendada ELi tulevase finantssekkumise abil, võttes arvesse kindlaks tehtud tegureid ja nende tagajärgi.

Kõnealune uuring aitas komisjonil: - teha tuvastatud tegurite ja probleemide põhjal kindlaks ELi tasandil sekkumise eesmärged; - teha kindlaks võimalikud ELi poliitikavariandid nende eesmärkide saavutamiseks, kasutada tulevast ELi finantssekkumist vastavalt tuvastatud teguritele ja probleemidele ning hinnata kindlaks tehtud variantide eeldatavat majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju; - võrrelda variante, lähtudes kindlaks määratud kriteeriumidest (nagu tõhusus, tulemuslikkus, asjakohasus, sidusus), ja reastada variandid.

- **Mõjuhindang**

Arvestades kavandatava Fiscalise programmi eelarve sisu, struktuuri ja suuruse jätkuvust eelmist programmi „Fiscalis 2020“ aluseks võttes, ei peetud mõjuhindangut vajalikuks.

Parema õigusloome nõuete täitmiseks proportsionaalsel viisil peeti asjakohasemaks eelhindamist.

- **Lihtsustamine**

Elluviidavat programmi on juba tõhustatud, pöörates suurt tähelepanu väljunditele ja tulemustele. Selles rakendatakse kõiki eelnevates hinnangutes kindlaks määratud lihtsustusi. Peamine kindlaks tehtud lisalihtsustus oleks ühekordsete maksete / ühikukulude laialdasem kasutamine ja võimalus võtta vastu mitmeaastased tööprogrammid, et vältida komiteemenetlusega seotud iga-aastast halduskoormust.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste teostamist.

4. MÕJU EELARVELE

ELi rahastamisprogrammide läbivaatamise ajastus on seotud uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekuga, mis tehti 2. mail 2018¹⁵. Vastavalt nimetatud ettepanekule sisaldab käesolev, programmi „Fiscalis“ käsitlev määrus 270 miljoni euro (jooksevhindades) suurust eelarveraamistikku aastateks 2021–2027.

Fiscalise programmi rakendatakse eelarve otsese täitmise raames ja prioriteetidel põhineval viisil. Koos sidusrühmadega koostatakse tööprogrammid, milles määratakse kindlaks konkreetse ajavahemiku prioriteedid.

Programm mõjutab liidu ja liikmesriikide tulusid. Kuigi mõju ei ole mõõdetav, lihtsustab ja ühtlustab see tolliasutuste tööd otseste ja kaudsete maksude kogumisel. Töö kvaliteedi parandamine koostöö ning infotehnoloogia- ja inimsuutlikkuse suurendamise kaudu muudab maksuhaldurid tõhusamaks liidu ja liikmesriikide finantshuvide kaitsmisel.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kavandatud programmi „Fiscalis“ mõju hinnatakse vahe- ja lõpphindamise raames ning kindlaks määratud kõrgetasemeliste peamiste tulemusnäitajate pideva jälgimise teel. Hindamine toimub kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe¹⁶ punktidega 22 ja 23, milles kolm institutsiooni kinnitavad, et olemasolevate õigusaktide ja poliitika hindamine peaks moodustama aluse võimalike edasiste meetmete mõju hindamiseks. Hindamine käsitleb vahendi mõju, võttes aluseks programmi näitajad/eesmärgid ning üksikasjaliku analüüsi selle kohta, mil määral võib leida, et programm on asjakohane, tulemuslik, tõhus, piisava ELi lisaväärtusega ja sidus teiste ELi poliitikasuundadega. Saadud kogemuste põhjal tehakse kindlaks puudused/probleemid ning meetmete või nende tulemuste edasise parandamise ning maksimaalse mõju suurendamise võimalused. Nende hulka kuuluvad ka reguleerimiskulude, tulude ja säästu kindlakstegemine ja kvantifitseerimine.

Tulemusaruannete süsteem peaks tagama, et programmi hindamiseks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning piisaval detailsuse astmel; sellised andmed ja teave edastatakse komisjonile viisil, mis on kooskõlas muude õigusnormidega;

¹⁵ COM(2018) 322 final

¹⁶ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14).

näiteks muudetakse isikuandmed vajaduse korral anonüümseks. Selleks kehtestatakse liidu vahendite saajatele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Programmi tulemusi ja väljundeid hinnatakse korrapäraselt tervikliku järelevalvesüsteemi abil, võttes aluseks kindlaks määratud näitajad, et tagada vastutus kulutustele vastava tulu saamise eest.

Tulemuslikkuse hindamisel kasutatavad andmed kogutakse erinevate andmekogumisvahendite abil. Peamised praegu kavandatavad andmekogumisvahendid on tegevuse jälgimise vormid, sündmuste hindamise vormid ja tolliametnike korrapärased küsitlused.

Kuna programmil on toetav roll – programm aitab osalevate riikide ametiasutustel jagada teavet ja suurendada oma suutlikkust –, jälgitakse järelevalvesüsteemi abil eeskätt programmi raames toimuva tegevuse edenemist kajastavate näitajate ja väljundite taset. Võimaluse korral jälgitakse järelevalvesüsteemi abil ka näitajaid valdkondades, mis on seotud programmi kõrgetasemeliste eesmärkidega.

Igal aastal esitab komisjon programmi eduaruande, mis sisaldab kokkuvõtet programmi eesmärkide täitmisel saavutatud tulemustest ning asjakohaste väljundite ja tulemuste näitajatest.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I peatükk – Üldsätted

Programmi tegevusulatus on kohandatud, et maksupoliitika ja maksuhaldurite jaoks oleks võimalik toetust anda vastavalt tekkivatele vajadustele laiaulatuslikumalt. Kui praegu elluviidava programmi „Fiscalis 2020“ üldeesmärgiks on parandada maksusüsteemide nõuetekohast toimimist siseturul, siis kavandatava programmiga toetatakse maksupoliitikat ja riikide maksuhaldureid. Seega vastab kavandatav programm paremini toetusevajadustele, mis tulenevad muu hulgas muudest ELi ja riikliku tasandi poliitilistest algatustest. Seega on selle programmiga kavas aidata kaasa maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ärahoidmisele; kodanike ja ettevõtete jaoks piiriüleste tehingute tegemisel ebavajaliku halduskoormuse ärahoidmisele ja vähendamisele; ühtse turu täieliku potentsiaali saavutamisele ja ELi konkurentsivõime edendamisele ning rahvusvahelistel foorumitel liidu ühise lähenemisviisi edendamisele ja toetamisele. Seega jäävad programmi eesmärgid põhimõtteliselt samaks, kuigi need esitatakse veidi erinevalt ja lihtsustatud kujul, ilma tegevuseesmärkideta.

Nii nagu programmis „Fiscalis 2020“ võivad ka uues programmis osaleda liikmesriigid, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid. Koosõlas üldise liidu poliitikaga võivad teatavatel tingimustel programmis osaleda ka Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid ja kolmandad riigid vastavalt liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud erilepingutes sätestatud tingimustele.

II peatükk – Rahastamiskõlblikkus

Meetmed, mida programmi raames rahastatakse, on sarnased praeguse programmi meetmetega. Paindlikkuse huvides on meetmete liigitust siiski lihtsustatud ja liigituste arvu vähendatud. 1. lisas esitatud soovituslikus loetelus on antud ülevaade konkreetsetest meetmetest, mida võidakse programmi raames rahastada.

Tuginedes programmi „Fiscalis 2020“ raames seoses eksperdirühmadega saadud õppetundidele, pööratakse ettepanekus erilist tähelepanu tõhustatud operatiivkoostööd hoogustavale projektipõhisele struktureeritud koostööle, mis võimaldab osalevatel riikidel teha koostööd sügavuti ja lõimitult.

Praeguse programmiga võrreldes on uudne säte, mis käsitleb meetmeid, mis on vajalikud Euroopa elektrooniliste süsteemide kohandamiseks või laiendamiseks koostööks kolmandate riikidega, kes ei ole programmiga ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ühinenud. Kõnealune säte võimaldab lihtsamat ja sirgjoonelisemat mehhanismi võrreldes programmi „Fiscalis 2020“ asjakohase sättega, mis ei luba rahastada kolmanda riigi tarbeks elektroonilise süsteemi muutmist ilma rahvusvahelise kokkuleppeta, mis sõlmitakse asjaomase kolmanda riigiga vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218. Et tagada sellise kolmandate riikidega omavahelise ühendatuse kasutuselevõtuks optimaalne reageerimisaeg, võimaldatakse ettepanekuga rahastada vajalikke kohandusi või täiendusi ja võtta vastu halduskokkuleppeid asjakohaste tingimuste kohta, mis hõlmavad tõenäoliselt ka rahalist panust asjaomase kolmanda või rahvusvahelise organisatsiooni riigi poolt. See on võimalik vaid juhul, kui meede on liidu huvides.

Pidades silmas üleilmastumise olulisust ja kui see on kasulik programmi eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete võtmiseks, võivad programmi raames korraldatavates meetmetes välisekspertidena osaleda valitsusasutuste esindajad, sealhulgas kolmandate riikide valitsusasutuste esindajad, samuti rahvusvaheliste organisatsioonide ning ettevõtjate ja kodanikuühiskonna esindajad.

III peatükk – Toetused

Programmi viiakse ellu enim kasutatavate liidu eelarve põhiste rahastamismehhanismide abil, milleks on avalikud hanked ja toetused. Mis puutub toetustesse, siis on ettepanekus sätestatud, et projektikonkursse ei kasutata, kui rahastamiskõlblikud üksused on maksuasutused.

Nagu varemgi, tuleks programmi raames rahastada meetmeid kuni 100 % ulatuses, arvestades nende suurt ELi lisaväärtust. Kui meetmete jaoks on vaja anda toetusi, sätestatakse kohaldatav kaasrahastamise määr tööprogrammides.

IV peatükk – Erisätted IT-suutlikkuse suurendamise meetmete rakendamise kohta

Käesoleva peatüki sätete eesmärk on pakkuda täiustatud raamistikku ja juhtimist, mille kohaselt viia ellu kõnealuse programmi raames IT-suutlikkuse suurendamise meetmeid. Tuginedes varasemate Fiscalise programmidega seotud kogemustele ja pidades silmas Euroopa elektrooniliste süsteemide arvu suurenemist, on kavandatud mõned uuendused. Lõimitud on ühiste komponentide ja riiklike komponentide täiustatud määratlus, mis kajastab paremini IT-projektide tegelikkust ja omadusi. Loetletud on ühelt poolt komisjoni ja teiselt poolt liikmesriikide ülesanded. Lõpetuseks, maksustamise mitmeaastane strateegiakava, mille koostab komisjon koostöös liikmesriikidega, võimaldab eelarvevahendeid ja inimressursse nii riigi kui ka ELi tasandil paremini planeerida. Kehtestatud on kaasnev aruandluskohustus, mis võimaldab IT-suutlikkuse suurendamise meetmete paremat järelevalvet.

V peatükk – Programmitöö, järelevalve ja hindamine

Pidades silmas seda, et taotletavad eesmärgid on oma laadi tõttu saavutatavad keskmise kuni pika aja jooksul, ja võttes arvesse aja jooksul saadud kogemusi, peaksid tööprogrammid hõlmama mitut aastat. Võrreldes praeguse programmiga „Fiscalis 2020” on see uus säte, millega nähakse ette iga-aastased tööprogrammid. Tänu mitmeaastastele tööprogrammidele väheneb nii komisjoni kui ka liikmesriikide halduskoormus, samas programmi elluviimist mitmeaastased tööprogrammid ei mõjuta.

Komisjoni abistab Fiscalise programmikomitee (kontrollimenetlus).

2. lissasse on lisatud põhinäitajate loetelu, et parandada algusest peale programmi ja selle tulemuslikkuse üle teostatavat järelevalvet. Komisjonile antakse volitus võtta vastu

delegeeritud õigusakte, et sätestada järelevalve- ja hindamisraamistik, muu hulgas 2. lisa muutmise kaudu, et vaadata läbi ja vajaduse korral täiendada näitajaid.

Vahe- ja lõpphindamised toimuvad piisavalt aegsasti, et nende tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.

VI peatükk – Delegeeritud volituste rakendamine ja komiteemenetlus

Komisjonile antakse delegeeritud volitused seoses tulemuslikkuse järelevalve raamistiku ja sellega seotud näitajate läbivaatamisega.

Komisjoni abistab Fiscalise programmikomitee (kontrollimenetlus).

VII peatükk – Ülemineku- ja lõppsätted

Tagatakse sidusa, tõhusa ja proportsionaalse sihtotstarbelise teabe andmine arvukatele sidusrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 114 ja 197,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Programm „Fiscalis 2020“, mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1286/2013² ning mida komisjon rakendab koostöös liikmesriikide ja assotsieerunud riikidega, ja sellega sarnased varasemad programmid on märkimisväärselt aidanud lihtsustada ja tõhustada maksuhaldurite vahelist koostööd liidus. Osalevate riikide maksuhaldurid on tunnistanud programmi lisaväärtust, sealhulgas liidu liikmesriikide ja maksumaksjate finants- ja majandushuve kaitsel. Järgmiseks kümnendiks prognoositud probleeme ei saa lahendada, kui liikmesriik ei vaata oma haldusterritooriumi piiridest kaugemale ega tee teiste liikmesriikidega tihedat koostööd.
- (2) Programmiga „Fiscalis 2020“ loodi liikmesriikidele kõnealuse koostöö arendamiseks liidu raamistik, mis on kulutõhusam sellest, kui iga liikmesriik looks kahe- või mitmepoolset eraldi koostööraamistikud. Seetõttu on asjakohane tagada, et kõnealune programm jätkuks samas valdkonnas uue programmi „Fiscalis“ (edaspidi „programm“) loomisega.
- (3) Luues meetmete raamistiku, mille eesmärk on tugevdada ühtset turgu, suurendada liidu konkurentsivõimet ning kaitsta liidu ja selle liikmesriikide finants- ja majandushuve, peaks programm aitama maksupettusi, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist ära hoida ja nende vastu võidelda; vältida ja vähendada piiriüleste tehingute puhul üksikisikute ja ettevõtjate tarbetut halduskoormust; toetada ühtse turu täieliku potentsiaali saavutamist ja edendada liidu konkurentsivõimet; toetada ühist liidu lähenemisviisi rahvusvahelistel foorumitel.
- (4) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmile rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhised Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini,

¹ ELT C , , lk .

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1286/2013, millega luuakse tegevusprogramm Euroopa Liidu maksusüsteemide toimimise parandamiseks aastateks 2014–2020 („Fiscalis 2020“) ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1482/2007/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 25).

eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe³ punkti 17 tähenduses.

- (5) Selleks et toetada kolmandate riikide ühinemist ja assotsieerumist, peaks programm olema teatavate tingimuste täitmisel avatud osalemiseks ühinevatele riikidele, kandidaatriikidele, potentsiaalsetele kandidaatidele ja Euroopa naabruspoliitika partnerriikidele. Programm võib olla avatud ka muudele kolmandatele riikidele vastavalt tingimustele, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahelistes erilepingutes, millega reguleeritakse nende osalemist mis tahes liidu programmis.
- (6) Käesoleva programmi suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) [2018/XXX]⁴ (edaspidi „finantsmäärus“). Selles sätestatakse liidu eelarve täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete ja välisekspertide tasustamine kohta.
- (7) Programmi „Fiscalis 2020“ raames kohaldatud meetmed on osutunud asjakohasteks ja need tuleks seepärast säilitada. Et programmi elluviimist lihtsamaks ja paindlikumaks muuta ja seeläbi paremini saavutada selle eesmärgi, tuleks meetmed määratleda ainult üldiste kategooriatena ning esitada loetelu konkreetseid meetmeid illustreerivatest näidetest. Koostöö ja suutlikkuse suurendamise kaudu peaks programm „Fiscalis“ ka edendama ja toetama innovatsiooni kasutuselevõttu ja tõhusat kasutamist, et veelgi suurendada suutlikkust maksunduse põhiprioriteetide saavutamisel.
- (8) Võttes arvesse maksumaksjate üha suurenevat liikuvust, piiriüleste tehingute arvu ja finantsinstrumentide rahvusvahelistumist, mis läheb liidu piiridest kaugemale, võib Euroopa elektrooniliste süsteemide kohandamine või laiendamine kolmandatele riikidele, kes ei ole kaasatud programmi ja rahvusvaheliste organisatsioonide tegevusse, olla liidule või liikmesriikidele huvipakkuv. Eelkõige vältiks see halduskoormust ning liidusisese teabevahetuse ja rahvusvahelise teabevahetuse tarbeks kahe sarnase elektroonilise süsteemi väljaarendamise ja käitamise kulusid. Seepärast peaks Euroopa elektrooniliste süsteemide kohandamine või laiendamine juhul, kui see on põhjendatud huviga kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö vastu, kuuluma programmi alusel rahastamiskõlblike kulude alla.
- (9) Võttes arvesse üleilmastumise mõju, peaks programm ka edaspidi ette nägema võimaluse kaasata väliseksperte finantsmääruse artikli 238 tähenduses. Välisekspertid peaksid olema peamiselt valitsusasutuste esindajad, sh ühinemata kolmandatest riikidest, samuti rahvusvaheliste organisatsioonide, ettevõtjate, maksumaksjate ja kodanikuühiskonna esindajad.
- (10) Vastavalt komisjoni 19. oktoobri 2010. aasta teatise „ELi eelarve läbivaatamine“⁵ määratletud komisjoni kohustusele tagada rahastamisprogrammide ühtsemaks ja lihtsamaks muutmine, tuleks juhul, kui programmiga ette nähtud meetmetel on eri rahastamisvahenditega ühised eesmärgid, jagada ressursse teiste liidu rahastamisvahenditega, välistades siiski kahekordse rahastamise. Käesoleva programmi raames võetud meetmetega tuleks tagada liidu vahendite kasutamise ühtsus maksupoliitika ja maksuhaldurite toetamisel.

³ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁴ COM(2016) 605 FINAL

⁵ COM (2010) 700 final

- (11) Kõige suuremat osa programmi eelarvest soovitakse saada infotehnoloogiaalase (IT-alase) suutlikkuse suurendamise meetmetele. Seega tuleks erisätetes kirjeldada Euroopa elektrooniliste süsteemide ühiseid ja riiklikke osi. Lisaks tuleks selgelt määratleda komisjoni ja liikmesriikide meetmete ulatus ja ülesanded.
- (12) Praegu puudub nõue koostada liidu ühtse ja koostalitlusvõimelise elektroonilise maksustamiskeskonna loomiseks maksustamise mitmeaastane strateegiakava. IT-alase suutlikkuse suurendamise meetmete sidususe ja kooskõlastatuse tagamiseks tuleks programmis selline maksustamise mitmeaastane strateegiakava ette näha.
- (13) Käesolevat määrust tuleks rakendada tööprogrammide kaudu. Seatud eesmärkide keskpikka kuni pikaajalist olemust silmas pidades ning aja jooksul saadud kogemusele tuginedes peaksid tööprogrammid võimaldama hõlmata mitut aastat. Üleminek üheaastastelt tööprogrammidele mitmeaastastele tööprogrammidele vähendab nii komisjoni kui ka liikmesriikide halduskoormust.
- (14) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶.
- (15) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁷ punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat programmi hinnata konkreetsete järelevalvenõuete alusel kogutud teabe põhjal, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. Need nõuded võivad vajaduse korral hõlmata ka mõõdetavaid näitajaid, mis on aluseks vahendi mõju hindamisele kohapeal.
- (16) Selleks et asjakohaselt reageerida muutustele poliitilistes prioriteetides, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta programmi erieesmärkide saavutamise mõõtmise näitajate loetelu. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (17) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013⁸, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95⁹, nõukogu määrusele

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁷ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999, (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

(Euratom, EÜ) nr 2185/96¹⁰ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939¹¹ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, kõrvaldamist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusuurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid kuritegusid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371¹². Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikojale vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

- (18) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on sätestatud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rahastamise kohta ning ette nähtud eelarvevahendite käsutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldisi puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (19) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende suutlikkusest saavutada meetmete erieesmärgid ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama ühekordsete maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.
- (20) Kuna liikmesriigid eraldi ei suuda käesoleva määruse eesmärgi piisavalt saavutada, küll aga on seda selle ulatuse ja toime tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Käesoleva määrusega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1286/2013, mis tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

¹⁰ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹¹ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“ (edaspidi „programm“).
2. Määrusega nähakse ette programmi eesmärgid, programmi eelarve ajavahemikuks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja rahastamisvahendite andmise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „maksustamine“ – järgmiste maksude ja tollimaksudega seotud küsimised, sh ülesehitus, haldamine, sissenõudmine ja nende tasumise kohustuse täitmine:
 - (a) nõukogu direktiivis 2006/112/EÜ¹³ sätestatud käibemaks;
 - (b) nõukogu direktiivis 92/83/EMÜ¹⁴ sätestatud alkoholsete jookide aktsiis;
 - (c) nõukogu direktiivis 2011/64/EL¹⁵ sätestatud tubakatoodete aktsiis;
 - (d) nõukogu direktiivis 2003/96/EÜ¹⁶ sätestatud energiatoodete ja elektrienergia maksud;
 - (e) muud nõukogu direktiivi 2010/24/EL¹⁷ artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud maksud ja tollimaksud, kui need on seotud ühtse turuga ja liikmesriikidevahelise halduskoostööga;
- (2) „maksuhaldurid“ – maksustamise või maksudega seotud tegevuse eest vastutavad avaliku sektori asutused ja muud organid;
- (3) „Euroopa elektroonilised süsteemid“ – maksustamise jaoks ja liikmesriikide maksuhaldurite ülesannete täitmiseks vajalikud elektroonilised süsteemid;

¹³ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

¹⁴ Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiiv 92/83/EMÜ alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta (EÜT L 316, 31.10.1992, lk 21).

¹⁵ Nõukogu 21. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/64/EL tubakatoodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta (ELT L 176, 5.7.2011, lk 24);

¹⁶ Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).

¹⁷ Nõukogu 16. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/24/EL vastastikuse abi kohta maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel (ELT L 84, 31.3.2010, lk 1).

- (4) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liidu liikmesriik.

Artikkel 3

Programmi eesmärgid

1. Programmi üldeesmärk on toetada maksuhaldureid ja maksustamist, et tugevdada ühtset turgu, suurendada liidu konkurentsivõimet ning kaitsta liidu ja selle liikmesriikide finants- ja majandushuve.
2. Programmi erieesmärk on toetada maksupoliitikat, maksundusalast koostööd ja haldussuutlikkuse ülesehitamist, sh inimeste pädevust ning Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamist ja käitamist.

Artikkel 4

Eelarve

1. Rahastamispakett programmi rakendamiseks ajavahemikul 2021–2027 on 270 000 000 eurot jooksevhindades.
2. Lõikes 1 osutatud summat võib kasutada ka ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis-, hindamis- jm toiminguteks, mida tehakse programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamise hindamiseks. Samuti võib sellest katta kulused, mis on seotud uuringute, ekspertide nõupidamiste, info- ja kommunikatsioonimeetmetega, niivõrd kui see on seotud programmi eesmärkidega, aga ka kulused, mis on seotud infotehnoloogiavõrgustikega, mis keskenduvad infotöötlusele ja -vahetusele, sh infotehnoloogiavahenditega ning muu tehnilise ja haldusabiga, mida on vaja seoses programmi juhtimisega.

Artikkel 5

Programmiga ühinenud kolmandad riigid

Programmis võivad osaleda järgmised kolmandad riigid:

- (a) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid kooskõlas nende riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega ning liidu ja nende riikide vahelistes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud eritingimustega;
- (b) Euroopa naabruspoliitika alla kuuluvad riigid vastavalt nende riikide liidu programmides osalemise üldpõhimõtetele ja üldtingimustele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes kokkulepetes ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud liidu ja nende riikide vahelistes lepingutes, eeldusel et nende riikide asjakohased õigusaktid ja haldusmeetodid on piisavalt ühtlustatud liidu vastavate õigusaktide ja haldusmeetoditega;
- (c) muud kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud erilepingus, millega reguleeritakse asjaomase kolmanda riigi osalemist mis tahes liidu programmis, tingimusel et selle lepinguga:

- on tagatud õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;
- on ette nähtud programmides osalemise tingimused, sh iga programmiga seotud osamaksete ja halduskulude kalkulatsioon. Need osamaksed loetakse vastavalt määruse [2018/XXXX] [uus finantsmäärus] [artikli 21 lõikele 5] sihtotstarbeliseks tuluks;
- ei ole kolmandale riigile antud otsustusõigust programmi üle;
- on kindlustatud liidu õigused tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Artikkel 6

ELi rahaliste vahendite rakendamine ja vormid

1. Programmi rakendatakse eelarve otsese täitmise korras vastavalt finantsmäärusele.
2. Programmist võib anda rahalisi toetusi ükskõik millises finantsmäärusekohases vormis, eelkõige toetuste, auhindade, hangete ning välisekspertide reisikulude ja päevarahadena.

II PEATÜKK

RAHASTAMISKÕLBLIKUS

Artikkel 7

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Rahastamiskõlblikud on üksnes meetmed, millega täidetakse artiklis 3 osutatud eesmärgid.
2. Lõikes 1 osutatud meetmed hõlmavad järgmist:
 - (a) koosolekud ja sarnased ühekordsed üritused;
 - (b) projektipõhine struktureeritud koostöö;
 - (c) IT-alase suutlikkuse suurendamise meetmed, eelkõige Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamine ja käitamine;
 - (d) inimeste pädevuse ja suutlikkuse suurendamise meetmed;
 - (e) toetus ja muud meetmed, sh:
 - (1) uuringud;
 - (2) innovatsioonitegevus, eelkõige kontseptsiooni tõestamised, katseprojektid ja prototüüpide loomise algatused;
 - (3) ühiselt väljatöötatud teavitusemeetmed;
 - (4) mis tahes muu artiklis 13 osutatud tööprogrammides sätestatud meede, mis on vajalik artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks või toetamiseks.

Punktides a, b ja d osutatud meetmete võimalike vormide mitteammendav loetelu on esitatud 1. lisas.

3. Meetmed, mis kujutavad endast Euroopa elektrooniliste süsteemide ühiste osade kohandamist või laiendamist programmiga ühinemata kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö eesmärgil, on rahastamiskõlblikud liidu huvi korral. Komisjon kehtestab vajaliku halduskorra, millega võidakse ette näha nende meetmetega seotud kolmandate isikute rahaline osalus.
4. Kui lõike 2 punktis c osutatud IT-alase suutlikkuse suurendamise meetme puhul on tegemist mõne Euroopa elektroonilise süsteemi arendamise ja käitamisega, loetakse programmi alusel rahastamiskõlblikeks ainult komisjonile artikli 11 lõike 2 kohaselt usaldatud ülesannetega seotud kulud. Liikmesriigid peavad kandma artikli 11 lõike 3 kohaselt neile usaldatud ülesannetega seotud kulud.

Artikkel 8

Väliseksperdid

1. Kui see on kasulik artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete võtmiseks, võivad programmi raames korraldatavates meetmetes välisekspertidena osaleda valitsusasutuste esindajad, sealhulgas selliste kolmandate riikide valitsusasutuste esindajad, kes vastavalt artiklile 5 ei ole programmiga ühinenud, rahvusvaheliste ja muude asjakohaste organisatsioonide ning ettevõtjate ja ettevõtjaid esindavate organisatsioonide ja kodanikuühiskonna esindajad.
2. Lõikes 1 osutatud välisekspertide kulud loetakse programmi alusel hüvitamiskõlblikeks vastavalt finantsmääruse artikli 238 sätetele.
3. Komisjon valib väliseksperdid konkreetse meetme jaoks asjakohaste oskuste, kogemuse ja teadmiste alusel, vältides võimalikke huvide konflikte.

III PEATÜKK

TOETUSED

Artikkel 9

Toetuste andmine, vastastikune täiendavus ja kombineeritud rahastamine

1. Programmi raames antakse ja hallatakse toetusi kooskõlas finantsmääruse VIII jaotisega.
2. Meede, mis on saanud toetust liidu mõne teise programmi alusel, võib saada toetust ka programmist, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Igast liidu programmist antud rahastuse suhtes kohaldatakse vastava programmi eeskirju. Kumulatiivne rahastus ei tohi ületada meetme rahastamiskõlblikke kogukulusid ning erinevatest liidu programmidest antava toetuse võib arvutada proportsionaalselt vastavalt toetuse andmise tingimusi käsitlevatele dokumentidele.
3. Kooskõlas finantsmääruse artikli 198 punktiga f antakse toetusi ilma toetustaotluste esitamise kutseta, kui toetuskõlblike üksuste näol on tegemist liikmesriikide

maksuhaldurite või käesoleva määruse artikli 5 kohaste programmiga ühinenud kolmandate riikide maksuhalduritega, eeldusel et kõnealuses artiklis sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 10

Kaasrahastamismäär

1. Erandina finantsmääruse artiklist 190 võidakse programmist rahastada kuni 100 % meetme rahastamiskõlblikest kuludest.
2. Artiklis 13 osutatud mitmeaastases tööprogrammis sätestatakse kohaldatav kaasrahastamise määr juhuks, kui meede vajab toetust.

IV PEATÜKK

ERISÄTTED IT-SUUTLIKKUSE SUURENDAMISE MEETMETE KOHTA

Artikkel 11

Ülesanded

1. Komisjon ja liikmesriigid tagavad ühiselt artiklis 12 osutatud maksustamise mitmeaastases strateegiakavas loetletud Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise, sh projekteerimise, spetsifitseerimise, vastavustestimise, kasutuselevõtu, hoolduse, edasiarendamise, turvalisuse, kvaliteedi tagamise ja -kontrolli.
2. Komisjon tagab eelkõige järgmise:
 - (a) ühiste osade arendamine ja käitamine, nagu on ette nähtud artiklis 12 sätestatud maksustamise mitmeaastases strateegiakavas;
 - (b) Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise üldine koordineerimine nende toimivuse, vastastikuse ühenduvuse ja pideva täiustamise ning samaaegse rakendamise tagamiseks;
 - (c) Euroopa elektrooniliste süsteemide koordineerimine liidu tasandil nende edendamiseks ja rakendamiseks riigi tasandil;
 - (d) Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise koordineerimine kolmandate isikutega toimuva suhtluse osas, v.a riigisiseste nõuetega vastavusseviimiseks kavandatud meetmed;
 - (e) Euroopa elektrooniliste süsteemide koordineerimine muude asjakohaste e-valitsusega seotud meetmetega liidu tasandil.
3. Liikmesriigid tagavad eelkõige järgmise:
 - (a) riiklike osade arendamine ja käitamine, nagu on ette nähtud artiklis 12 sätestatud maksustamise mitmeaastases strateegiakavas;
 - (b) Euroopa elektrooniliste süsteemide riiklike osade arendamise ja käitamise koordineerimine riigi tasandil;

- (c) Euroopa elektrooniliste süsteemide koordineerimine muude asjakohaste e-valitsusega seotud meetmetega riigi tasandil;
- (d) komisjoni korrapärane teavitamine võetud meetmetest, millega tagatakse, et nende asjaomastel asutustel või ettevõtjatel oleks võimalik Euroopa elektroonilisi süsteeme täielikult kasutada;
- (e) Euroopa elektrooniliste süsteemide rakendamine riigi tasandil.

Artikkel 12

Maksustamise mitmeaastane strateegiakava

1. Komisjon koostab maksustamise mitmeaastase strateegiakava, milles on loetletud kõik Euroopa elektrooniliste süsteemide arendamise ja käitamise seisukohalt asjakohased ülesanded ning kus iga süsteem või selle osa on järgmiselt klassifitseeritud, ning ajakohastab seda:
 - (a) „ühine osa“ – kõikidele liikmesriikidele kättesaadav või komisjoni poolt tõhususe, turvalisuse ja ratsionaalsuse tõttu ühisena käsitatav osa ELi tasandil välja töötatud Euroopa elektroonilistest süsteemidest;
 - (b) „riiklik osa“ – riigi tasandil välja töötatud osa Euroopa elektroonilistest süsteemidest, mis on kättesaadav sellise osa loonud või selle ühisele loomisele kaasa aidanud liikmesriigile;
 - (c) või eespool nimetatute kombinatsioon.
2. Maksustamise mitmeaastane strateegiakava hõlmab ka innovatsiooni ja katsemeetmeid ning Euroopa elektrooniliste süsteemidega seotud toetavaid meetodeid ja vahendeid.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga neile lõikes 1 osutatud maksustamise mitmeaastase strateegiakava alusel antud ülesande täitmisest. Nad annavad komisjonile korrapäraselt aru oma ülesannete täitmisel tehtud edusammudest.
4. Hiljemalt iga aasta 31. märtsil esitavad liikmesriigid komisjonile lõikes 1 osutatud maksustamise mitmeaastase strateegiakava rakendamist käsitleva iga-aastase eduaruande, mis hõlmab eelmise aasta ajavahemikku 1. jaanuarist 31. detsembrini. Kõnealused aastaaruanded koostatakse eelnevalt kindlaksmääratud vormis.
5. Hiljemalt iga aasta 31. oktoobriks koostab komisjon liikmesriikidelt saadud, lõikes 4 osutatud iga-aastaste aruannete põhjal koondaruande liikmesriikide ja komisjoni poolt lõikes 1 osutatud kava rakendamisel tehtud edusammude kohta ja avaldab selle.

V PEATÜKK

PROGRAMMITÖÖ, JÄRELEVALVE, HINDAMINE JA KONTROLL

Artikkel 13

Tööprogramm

1. Programmi rakendatakse finantsmääruse artiklis 108 osutatud mitmeaastaste tööprogrammide kaudu.

2. Komisjon võtab mitmeaastased tööprogrammid vastu rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 18 lõikes 2 osutatud menetlusega.

Artikkel 14

Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud programmi erieesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, on esitatud 2. lisas.
2. Selleks et tagada programmi eesmärkide täitmisel tehtud edusammude tulemuslik hindamine, antakse komisjonile volitus võtta artikli 17 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et hindamisel kasutatavate näitajate läbivaatamise ja vajaduse korral täiendamise teel muuta 2. lisa ning täiendada käesolevat määrust järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamist käsitlevate sätetega .
3. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse liidu vahendite saajatele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Artikkel 15

Hindamine

1. Hindamised tuleb teha piisavalt aegsasti, et tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.
2. Programmi vahehindamine toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on saadud piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui neli aastat pärast programmi rakendamise algust.
3. Programmi rakendamise lõpul, ent mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi programmi lõpphindamise.
4. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma märkustega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 16

Auditid ja uurimine

Kui kolmas riik osaleb programmis rahvusvahelise lepingu kohase otsuse alusel või muu õigusliku vahendi alusel, annab kolmas riik vahendite saamise tingimusena vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastase Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust toimetada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi.

VI PEATÜKK

DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE JA KOMITEEMENETLUS

Artikkel 17

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 14 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 14 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 14 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 18

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mida nimetatakse programmi „Fiscalis“ komiteeks. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

VII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 19

Teave, kommunikatsioon ja avalikustamine

1. Liidu rahastuse saajad tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti meetmeid ja nende tulemusi tutvustades), andes eri sihtrühmadele, sh

meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.

2. Komisjon võtab programmi, võetud meetmete ja saadud tulemustega seoses teabe- ja teabevahetusmeetmeid. Programmile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Artikkel 20

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 1286/2013 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.

Artikkel 21

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta määruse (EL) nr 1286/2013 alusel rakendatavate meetmete jätkumist või muutmist kuni nende meetmete lõpetamiseni ning nimetatud määrust kohaldatakse nende meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
2. Programmi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek programmi ja selle eelkäija, määruse (EL) nr 1286/2013 alusel vastu võetud meetmete vahel.
3. Vajaduse korral võib kanda eelarvesse assigneeringuid ka pärast 2027. aastat, et katta artikli 4 lõikes 2 sätestatud kulusid, et oleks võimalik hallata meetmeid, mis ei ole 31. detsembriks 2027 veel lõpule viidud.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
president

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.5. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub:
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)

Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹

☒ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.4.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Programmi rakendatakse rakendusakti kaudu, millega võetakse vastu mitmeaastane tööprogramm. Tööprogramm on kavas vastu võtta 2021. aasta esimeses kvartalis pärast konsulteerimist Fiscalise komiteega. Mitmeaastase tööprogrammi elluviimiseks sõlmitakse hiljemalt alates 2021. aasta teisest kvartalist toetusesaajatega toetuslepingud ja teenusosutajatega riigihankelepingud.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Euroopa tasandi meetme põhjused (eelhindamine)

Liit ja liikmesriikide maksuhaldurid kannatavad ikka veel ebapiisava suutlikkuse ja ebapiisava koostöö tõttu – nii ELi piires kui ka kolmandate riikidega – ning see takistab neil täitmast oma ülesandeid tõhusalt ja mõjusalt. Neil on vaja vastata kiirelt ja ühiselt uutele probleemidele, nagu maksupettused, maksudest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine, üleminek digitaaltehnoloogiale ja uued ärimudelid, ning samal ajal hoida piiriüleste tehingute tegemisel ära ebavajalikku halduskoormust kodanikele ja ettevõtetele. Need arengusuunad põhjustavad riikide maksuhaldurite toimimisele ja tulemuslikkusele pidevalt uusi väljakutseid. Seepärast on maksuhalduritel vaja paremaid ja uuenduslikke meetodeid, et täita oma põhiülesannet, milleks on maksude kogumine, mis täidab riikide ja kaudselt ka liidu eelarvet. Seepärast teeb komisjon ettepaneku programmi „Fiscalis“ kohta, mis hõlmab vahendeid ja eelarvet, et toetada maksupoliitikat ning maksuhaldureid haldus- ja infotehnoloogiaalase suutlikkuse suurendamise meetmete ning operatiivse koostöö kaudu.

¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*)

Valdav osa kavandatavast eelarvest läheb IT-suutlikkuse suurendamise meetmete jaoks. Maksukoostöö alustala on kõrgelt turvatud sihtotstarbeline sidevõrk, mis tagab, et iga siseriiklik ametiasutus peab mis tahes teabe vahetamiseks võtma ühise taristuga ühendust vaid üks kord. Sellise taristu puudumise korral peaksid liikmesriigid võtma ühendust 27 korda ehk iga liikmesriigi süsteemiga.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Käesolevas ettepanekus võetakse arvesse programmi „Fiscalis 2013“ lõpphindamise soovitusi ja programmi „Fiscalis 2020“ praegu toimuva vahehindamise esialgseid tulemusi. Need viitavad sellele, et programm loob palju ELi lisaväärtust, suurendades usaldust ja soodustades tihedat koostööd nii liikmesriikide vahel kui ka teiste osalevate riikidega (kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid). Lisaks lihtsustab programm ELi õigusaktide elluviimist ja suurendab tõhusust (ressursside ühendamise kaudu) eelkõige IT-süsteemide valdkonnas (kus ELi sekkumine toob kaasa mastaabisäästu ja väiksemad arenduskulud) ning koolitusmoodulites (on teatatud, et ELi sekkumine säästab mõningates ametiasutustes aega ja raha). Lisaks on osalejad teatanud suurest ja kasvavast huvist ühiste tegevuste vastu (eelkõige tööalased külastused, seminarid ja õpikojad), mis on tõhusad vahendid, mis aitavad tugevdada koostööd ja muudavad paremaks maksuasutustevahelise teabevahetuse. Ekspertide rühmade kasutuselevõttu nähakse võimsa vahendina, millega tihendada koostööd (piirkondlikul ja temaatilisel alusel), arvestades nende erilist rahastamiskorda ja operatiivset struktuuri. Mõned osalejad tõid välja võimaluse suurendada rahalisi vahendeid kõnealuste haldusalase suutlikkuse suurendamise meetmete jaoks.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Käesolev ettepanek on kooskõlas muude kavandatud ELi tegevusprogrammide ja vahenditega, millega taotletakse seonduvates valdkondades sarnaseid eesmärgi:

- tolliprogramm, millega toetatakse koostööd tollivaldkonnas;
- ELi pettustevastase võitluse programm, mille eesmärk on võidelda pettuste vastu, et kaitsta liidu finantshuve vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 325;
- ühtse turu programm, millega toetatakse ELi meetmeid, mille eesmärk on saavutada ühtse turu parem toimimine;
- reformide tugiprogramm, millega aidatakse konkreetsetel ELi riikidel luua tõhusamaid institutsioone, tugevamaid juhtimisraamistikke ja tulemuslikumaid ametiasutusi.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega

- X hõlmab ajavahemikku 01.01.2021–31.12.2027
- X finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2030

☐ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²

X Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- X oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

- ☐ rakendusametite kaudu

☐ Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

☐ Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende poolt määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.*

Märkused

Ei kohaldata

²

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/ET/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Kavandatud programmi „Fiscalis“ mõju hinnatakse vahe- ja lõpphindamise raames ning kindlaks määratud kõrgetasemeliste peamiste tulemusnäitajate pideva jälgimise teel.

Programmi tulemusi ja väljundeid hinnatakse korrapäraselt tervikliku järelevalvesüsteemi abil, võttes aluseks kindlaks määratud näitajad, et tagada vastutus kulutustele vastava tulu saamise eest. Tulemuslikkuse hindamisel kasutatavad andmed kogutakse erinevate andmekogumisvahendite abil, mille hulka kuuluvad tegevuse jälgimise vormid, sündmuste hindamise vormid ja maksuametnike korrapärased küsitlused.

Kuna programmil on toetav roll – programm aitab osalevate riikide ametiasutustel jagada teavet ja suurendada oma suutlikkust –, jälgitakse järelevalvesüsteemi abil eeskätt programmi raames toimuva tegevuse edenemist kajastavate näitajate ja väljundite taset. Võimaluse korral jälgitakse järelevalvesüsteemi abil ka näitajaid valdkondades, mis on seotud programmi kõrgetasemeliste eesmärkidega.

Igal aastal esitab komisjon programmi eduaruande, mis sisaldab kokkuvõtet programmi eesmärkide täitmisel saavutatud tulemustest ning asjakohaste väljundite ja tulemuste näitajatest.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.*

Arvestades programmi tegevuse olemust, selle rõhuasetust maksuhalduritele, kes on toetusesaajad, ja liikmesriikide riiklikku maksusuveräänsust, viiakse programmi ellu eelarve otsese täitmise raames. Eelarve otsene täitmine tagab tõhusaima rahaliste vahendite eraldamise ja suurima võimaliku mõju. See tagab komisjonile nii paindlikkuse kui ka juhtimisvõitlused, et eraldada liikmesriikidega komiteemenetluse kaudu kokku lepitud prioriteete ja tekkivaid vajadusi arvesse võttes oma rahastamisotsustega igal aastal asjakohased vahendid.

Programmi viiakse enamasti ellu avalike hangete kaudu ja väiksemal määral riiklike ametiasutustega sõlmitud toetuslepingute abil.

Mis puutub avalikesse hangetesse, siis makseviisid vastavad täielikult äriühingute standarditele (eelmakseid ei tehta; kõik maksed on seotud ette kindlaks määratud tulemuste vastuvõtmisega).

Toetuste puhul on ette nähtud eelmaksed kuni 90% ulatuses. Lõppmaksed / toetuste tagasinõudeid tehakse finantsaruannete ja kohapealsete järelauditite põhjal.

Riigihangete kontrollisüsteem põhineb 100%-liselt kõikide tehingute põhjalikul eelkontrollil, seega on maksmise ajal vead välistatud.

Toetuste puhul on kontrollistrateegial kahetine lähenemisviis:

1) liikmesriikide ametiasutuste finantsaruanded suletakse pärast kiiret dokumentide kontrolli, millele järgneb lõppmakse/tagasinõudekorraldus (seega vähenevad makseviivitused). Neid makse-/tagasinõudekorraldusi kontrollitakse

finantsmenetlusse lõimitud tavapärase eelkontrolli käigus (100%-liselt kõikide tehingute eelkontroll);

2) eespool nimetatud kontrolle toetavad liikmesriikides korraldatavad kohapealsed järelauditid. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat korraldab kohapealseid auditeid 3–5 liikmesriigis aastas, et enne programmi töö perioodi lõppu oleksid auditid tehtud osalevatest riikidest enamikus.

2.2.2. *Teave tuvastatud ohtude ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.*

Programmi elluviimise käigus tehtavate finantstehingutega seotud ohud on piiratud.

1) Mis puutub riigihangetesse, siis tehakse enamik tehingutest (mis on peamiselt seotud IT-süsteemide väljaarendamise ja käitamisega) kehtivate raamlepingute alusel ja/või teistele komisjoni talitustele kaasdelegeerimise kaudu.

Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadis sisse seatud üldine sisekontrollisüsteem (mis põhineb 100%-liselt kõikide seonduvate tehingute põhjalikul eelkontrollil) võimaldas hoida veamäärad eelmise programmi puhul tublisti allpool olulisuse piirmäära (st hinnanguliselt 0,5% juures). Selle kontrollisüsteemi kasutamist jätkatakse kõikide uue programmi raames tehtavate tehingute puhul, millega tagatakse veamäärade hoidmine tublisti allpool olulisuse piirmäära.

2) Toetustega seotud tehingud on niisamuti madala ohutasemega, eelkõige järgmistel põhjustel:

- toetusesaajad on liikmesriikide, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide maksuhaldurid – sellisel juhul ei ole projektikonkurss;
- kulutused on peamiselt seotud arvukate meetmetega, millest igaühe jaoks eraldatakse võrdlemisi väike summa (peamiselt reisi- ja elamiskulude katmiseks antavad hüvitised);
- ART2-süsteemi (elektrooniliste süsteem kulutuste jälgimiseks) kohustuslik kasutamine meetmete talletamiseks ja finantsaruannete kogumiseks – see süsteem sisaldab teatud kontrolle;
- kõik programmi projektid ja meetmed kiidab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat eelnevalt heaks, lepingute sõlmimise ning valikuetapiga seotud kontrollid tagavad toetusekohustuste seaduslikkuse ja korrapärasuse;
- eelmiste järelkontrollimiste või kohapealsete järelauditite käigus tuvastatud enim esinenud vigade analüüs kinnitab, et asjakohased finantstehingud on madala ohutasemega.

Eelmise programmi puhul oli veamäär toetuste andmise korral samuti järjekindlalt allpool olulisuse piirmäära (st ligikaudu 1%). Selle kontrollisüsteemi kohaldamist jätkatakse ja niiviisi tagatakse veamäärade hoidmine tublisti allpool olulisuse piirmäära.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Eelmise programmi puhul oli kontrollidega seotud aastane kogukulu pidevalt umbes 1,5% (kõikide (nii hankeid kui ka toetusi hõlmavate) kontrollide kulude suhe aasta jooksul tehtud maksetesse) ja seda peetakse kulutõhusaks.

Veaoht on piiratud, nagu eespool märgitud, arvestades asjakohaste finantstehingute olemust ja rakendamismeetodit. Lisaks on põhjalikel eelkontrollidel põhineva üldise sisekontrollisüsteemi eesmärk kõrvaldada kõik võimalikud vead enne maksete tegemist/sulgemist.

Võimalikku veaohu maksete tegemise või sulgemise ajal vähendavad ka toetuste kohapealsed järelkontrollid, kuna need avaldavad tugevat heidutavat mõju.

Kohaldatav kontrollistrateegia osutus eelmise programmi puhul tõhusaks ja tulemuslikuks ning kontrolli kulud osutusid piiratuks.

Arvestades seda, et uue programmi puhul kasutatakse samu kontrollisüsteeme, siis on uue programmi eeldatavad kontrollikulud ning oodatav veaohu tase maksete tegemise ja sulgemise ajal sarnased.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegias keskendutakse kindlate pettusevastaste hoiakute väljakujundamisele peadirektoraadis, suurendades teadlikkust võimalikest pettuseriskidest ja edendades eetilist käitumist peadirektoraadi töötajate seas. Lisaks on kõnealuse strateegiaga ette nähtud aktiivne koostöö Euroopa Pettustevastase Ametiga ning pettust käsitlevate aspektide lõimimine peadirektoraadi strateegilise planeerimise ja programmitöö tsükliga.

Kuna programmi rakendatakse (peamiselt) hangete kaudu, on programmi elluviimisel eriti asjakohane maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia 3. eesmärk (teadlikkuse suurendamine võimalikust huvide konfliktist suhtlemisel väliste sidusrühmade, näiteks lobistide, pakkujate ja töövõtjatega), mille puhul tuleks keskenduda 1) lobistidega esinevate kontaktide registreerimisele, 2) hankemenetluste ja pakkujatega esinevate kontaktide tsentraalsele haldamisele ning 3) lobistidega suhtlemist käsitleva spetsiaalse koolituse pakkumisele. Võimalikke pettusi ja eeskirjade eiramisi aitab täiendavalt ohjeldada varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi kohustuslik konsulteerimine enne lepingute sõlmimist (ja finantstehingute tegemist).

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik ja uued kulude eelarveread

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Number	Liigendatu d/liigendam ata ¹ .	EFTA riigid ²	Kandidaatri igid ³	Kolmand ad riigid	Finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähtsuses
1	03.01 Ühtne turg – Haldusrida 03.04 Ühtne turg – Koostöö maksuvaldkonnas (FISCALIS)	Liigendat ud	EI	JAH	JAH	EI

¹ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1	„Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“
---	----------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Pärast 2027. a astat	KOKKU
Tegevusassigneeringud (punktis 3.1 loetletud eelarveridade kaupa)	Kulukohustused	(1)	33,202	34,036	35,326	37,122	39,494	42,540	46,180		267,900
	Maksed	(2)	7,957	24,607	31,141	33,479	35,699	38,342	41,504	55,171	267,900
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ¹	Kulukohustused = maksed	(3)	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300		2,100
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+3	33,502	34,336	35,626	37,422	39,794	42,840	46,480		270,000
	Maksed	=2+3	8,257	24,907	31,441	33,779	35,999	38,642	41,804	55,171	270,000

¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B.A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Inimressursid		6,556	6,556	6,556	6,556	6,556	6,556	6,556		45,892
Muud halduskulud		0,303	0,303	0,303	0,303	0,303	0,303	0,303		2,121
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	6,859	6,859	6,859	6,859	6,859	6,859	6,859		48,013

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	40,361	41,195	42,485	44,281	46,653	49,699	53,339		318,013
	Maksed	15,116	31,766	38,300	40,638	42,858	45,501	48,663	55,171	318,013

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
-------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Inimressursid	6,556	6,556	6,556	6,556	6,556	6,556	6,556	45,892
Muud halduskulud	0,303	0,303	0,303	0,303	0,303	0,303	0,303	2,121
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 vahesumma	6.859	6,859	6,859	6,859	6,859	6,859	6,859	48,013

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7¹ välja jäävad kulud								
Inimressursid								
Muud halduskulud	0.300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	2,100
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 väljajäävate kulude vahesumma	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	2,100

KOKKU	7,159	7,159	7,159	7,159	7,159	7,159	7,159	50,113
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse juba meedet haldava peadirektoraadi assigneeringutega ja/või assigneeringute ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.2.1. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline täistööajale taandatud töötajate arv

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
Komisjoni peakorteris ja esindustes	42	42	42	42	42	42	42
Delegatsioonides							
Teadustegevus							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad: FTE) – lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides²							
Rubriik 7							
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris	7	7	7	7	7	7
	- delegatsioonides						
Rahastatakse programmi vahenditest ³	- peakorteris						
	- delegatsioonides						
Teadustegevus							
Muu (täpsustage)							
KOKKU		49	49	49	49	49	49

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Need arvud sisaldavad nii töötajaid, kelle töö on programmi otsene juhtimine ja elluviimine, kui ka töötajaid, kes töötavad poliitikavaldkondades, mida programmi raames toetatakse/rahastatakse.
Koosseisuvälised töötajad	Need arvud sisaldavad nii töötajaid, kelle töö on programmi otsene juhtimine ja elluviimine, kui ka töötajaid, kes töötavad poliitikavaldkondades, mida programmi raames toetatakse/rahastatakse.

² Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

³ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
- ☒ omavahenditele
- ☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐
miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju ¹						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikkel							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Ei kohaldata

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

Programmi mõju võib avaldada kaudset toimet ELi tuludele, kuna eeldatakse muu hulgas, et täiustatud ja tõhusama maksuhaldurite töö tulemusel kogutakse rohkem käibemaksu. See mõju ei ole aga mõõdetav.

¹

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast sissenõudmiskulude mahaarvamist.